

POSUDEK

na rigorózní práci Mgr. Natálie Kobulské na téma „Medzinárodní terorismus a výzvy pro mezinárodní právo“

Rigorózní práce je věnována aktuální problematice. Práce je členěna na úvod, tři části a závěr. Rigorózní práce má celkový rozsah 141 stran. Cílem práce, je podle slov autorky představení a rozbor výzev, s jakými se potýká mezinárodní právo při vypořádávání se s terorismem (str. 7). Její snahou je nacházet jednotlivé výzvy pro mezinárodní právo, pojmenovat je a analyzovat jak si s nimi mezinárodní právo poradilo. Za důležité považuje i určení jak spolu dané výzvy souvisejí, v jakých oblastech se překrývají a co mají společného. Na základě výše uvedeného má v závěru práce v úmyslu provést syntézu.

V první kapitole se uchazečka zabývá pojmem terorismus, konstatuje, že se zatím nepodařilo vypracovat legální definici terorismu (str. 12). Autorka se v této kapitole zamýšlí nad znaky terorismu. Na str. 15 uvádí definici B. Ganora, podle které by definice terorismu měla obsahovat tři prvky – prvek činnosti, politický cíl a civilisty jako terč. Samotná autorka však nesouhlasí s druhým prvkem, s tím, že teroristický čin nemusí mít vždy politický cíl. Poukazuje např. na náboženské cíle teroristů v některých případech. Dále kapitola zahrnuje i úlohu Rady bezpečnosti OSN při potírání mezinárodního terorismu, zdůrazňuje příslušné rezoluce Rady bezpečnosti OSN. Dále v kapitole autorka srovnává terorismus a konvenční gerilovou válku (str. 31 a násl.). Uchazečka označuje terorismus jako odvětví mezinárodního práva v procesu formování a rovněž konstatuje, že terorismus má společné znaky s jinými instituty mezinárodního práva. Při ústní obhajobě by autorka mohla vysvětlit jak charakterizovat odvětví mezinárodního práva. Co by podle uchazečky měla definice terorismu obsahovat?

První kapitola obsahuje řadu úvah politologických a sociologických, následující kapitola je zaměřena na otázky aplikace mezinárodního práva na teroristy. Po úvahách o mezinárodním trestním právu se autorka zabývá otázkami použití mezinárodního humanitárního práva na problematiku terorismu. Sama uchazečka si uvědomuje, že aplikace mezinárodního humanitárního práva na teroristy představuje více problémů. V případě terorismu je sporná samotná existence ozbrojeného konfliktu, při kterém se normy mezinárodního humanitárního práva uplatňují (str. 45). V souvislosti s teroristickými útoky nelze vždy mluvit o ozbrojeném konfliktu. Uchazečka se zde také zabývá pojmem „nelegální

kombatant““. Při ústní obhajobě by mohla vyjádřit svůj názor na tuto otázku. Za jakých podmínek by mohli mít teroristé postavení válečných zajatců, případně, že nesplňují tyto podmínky, jak by s nimi mělo být zacházeno? Vzhledem k úvahám o mezinárodním humanitárním právu a terorismu, ale v této části postrádám zamyšlení se v rovině *ius ad bellum*.

Dále tato kapitola obsahuje otázky vztahu terorismu a lidských práv. Uchazečka zde zmiňuje různé dokumenty OSN i regionální povahy smluvního charakteru, rezoluce a judikaturu. Může zde vyvstat otázka jak aplikovat princip non-refoulement obsažený v čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, zejména z hlediska výjimky z tohoto pravidla, kterou tento článek obsahuje, Na str. 64 se uchazečka zabývá nestátním aktérem a jeho vztahem k mezinárodní právu lidských práv. Pozornost věnuje i tzv. cílenému zabíjení (str. 70 a násl.), kterým se zabývá z hlediska mezinárodní ochrany lidských práv, tak i z hlediska mezinárodního humanitárního práva. Z hlediska koncepčního vystává otázka, zda daná podkapitola neměla být již v části věnované mezinárodnímu humanitárnímu právu a neměly tam být řešeny i otázky legálnosti zásahů na území jiných států. Poslední kapitola je zaměřena na terorismus a stát, tj. na problematiku státního terorismu včetně státem podporovaného terorismu. V této kapitole se autorka vrací k některým otázkám řešeným výše, které se týkají nestátních aktérů nebo války proti terorismu. Zabývá se zde i problematikou použití síly, problematikou terorismu jako ozbrojeného útoku. Jedná se o otázky, které měly být řešeny v obecné rovině před některými úvahami o mezinárodním humanitárním právu. Práce tak působí poněkud nekonceptním dojmem.

Pokud jde o hodnocení, je zřejmé, že se uchazečka s problematikou podrobně seznámila. Podařilo se jí aplikovat normy mezinárodního práva na problematiku mezinárodního terorismu. Přes určité drobné výhrady práce splňuje požadavky kladené na rigorózní práce

Pokud jde o literaturu, použila díla českých i zahraničních autorů, které se vztahují k dané problematice a dokumenty, judikaturu různých soudních orgánů apod. Dokladem práce autorky s literaturou a dokumenty je na 258 poznámek pod čarou.

Rigorózní práce splňuje požadavky kladené na tyto práce a **doporučuji** k ústní obhajobě. Při ústní obhajobě doporučuji, aby se uchazečka zaměřila na výše zmíněné otázky a připomínky.

V Praze dne 31. 8. 2017

doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.